

Chyňava

TIMIKA s.r.o.
Podkovářská 674/2, Praha 9

Prognóza vývoje obyvatelstva obce Chyňava na období 2023–2032

Zpracování: květen 2023

Obsah

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ.....	3
VĚKOVÁ STRUKTURA OBYVATEL	3
PŘEDŠKOLNÍ A ŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	3
OBEC CHYŇAVA.....	4
OBYVATELSTVO.....	6
VÝVOJ POČTU OBYVATEL.....	6
<i>Vlivy, které mohou působit na vývoj počtu obyvatel a věkovou strukturu:</i>	6
<i>Historie</i>	8
DEMOGRAFICKÁ STRUKTURA OBYVATELSTVA	10
POHYB OBYVATELSTVA – MIGRACE	13
PROBLEMATIKA NEPŘIHLÁŠENÝCH OBYVATEL	14
OSOBY, KTERÝM BYLO UDĚLENO POBYTOVÉ OPRÁVNĚNÍ V SOUVISLOSTI S VÁLKOU NA UKRAJINĚ	14
PROGNÓZA VÝVOJE POČTU OBYVATEL.....	15
METODOLOGIE A PŘEDPOKLADY	15
ZDROJE DAT	16
AKTUALIZACE DEMOGRAFICKÉ PROGNÓZY	16
PROGNÓZA	17
VÝVOJ CELKOVÉHO POČTU OBYVATEL	18
DEMOGRAFICKÁ STRUKTURA	20
PLÁNOVÁNÍ KAPACIT MŠ A ZŠ.....	23
<i>Odhadovaný vývoj počtu dětí předškolního věku</i>	24
<i>Odhadovaný vývoj počtu dětí školního věku</i>	28
PLÁNOVÁNÍ POSTPRODUKTIVNÍ SLOŽKY OBYVATELSTVA	31
POZNÁMKY NA ZÁVĚR.....	34
SEZNAM TABULEK, GRAFŮ, OBRÁZKŮ A ZKRATEK.....	35

Hlavní zjištění

Věková struktura obyvatel

Podle oficiálních údajů Českého statistického úřadu žilo k 31. 12. 2021 v obci Chyňava 1839 obyvatel. K 31.12.2022 měla obec podle evidence obce 1819 obyvatel.

Mezi lety 2000 a 2010 vzrostl počet obyvatel obce z počtu 1468 obyvatel o 19 % na 1744 osob a v letech 2010 a 2021 vzrostl o dalších 5,4 % na 1836 osob.

Na věkové struktuře obyvatelstva se projevuje postupný pokles přírůstku obyvatelstva v posledních 10 letech, dochází k nárůstu průměrného věku a k výraznému nárůstu indexu stáří, převyšující nejen Středočeský kraj, ale i Českou republiku. Tento negativní trend, stárnutí populace Chyňavy, bude v následujících letech, pokud nedojde ke změně, posilovat.

Dle střední varianty prognózy by mělo v obci v roce 2032 žít zhruba 2100 obyvatel a podle vysoké varianty skoro 3000 obyvatel. Vývoj bude i nadále záviset na budoucí migraci. Tu lze do jisté míry předvídat podle rozestavěné a naplánované nové výstavby. Doporučujeme proto demografickou prognózu pravidelně aktualizovat.

Předškolní a školní vzdělávání

V obci je zřízená Základní a mateřská škola Chyňava. Školu navštěvují žáci I. stupně a mateřskou školu děti od 2 let a předškoláci. Kapacita obou zařízení je zatím dostačující, i když obě školy jsou naplněné z 98 %.

Počet dětí předškolního věku v příštích deseti letech pravděpodobně vzroste. Ve střední variantě by mohl dosáhnout počtu cca 86 dětí, příp. až skoro 120 dětí ve vysoké variantě.

Počet dětí ve věku školní docházky s bydlištěm v obci bude v příštích deseti letech růst a ve střední variantě může dosáhnout až 200, ve vysoké variantě až přes 280 dětí. Vysoký počet dětí je dán vysokým počtem dětí narozených v posledních pěti letech (za 10 let budou ve škole).

Obec Chyňava

Obec Chyňava se nachází v okrese Beroun ve Středočeském kraji severně od Berouna, jižně od Kladna a západně od hranic Prahy. Klidnou přírodní oblast ležící z části v malebné krajině CHKO Kokořínsko tvořenou v severozápadní a východní straně lesy a v jižní a centrální části poli, obývá cca 1900 obyvatel. Ti jsou na ploše celého území rozděleni v pěti samostatných územích – vesnicích s nezvykle dochovanou vesnickou strukturou a typologií staveb – v Chyňavě, Podkozí, Malých Přílepech, Libečově, Lhotce u Berouna, a ve dvou chatových osadách – v Podkozí a Malých Přílepech.

Dopravní síť

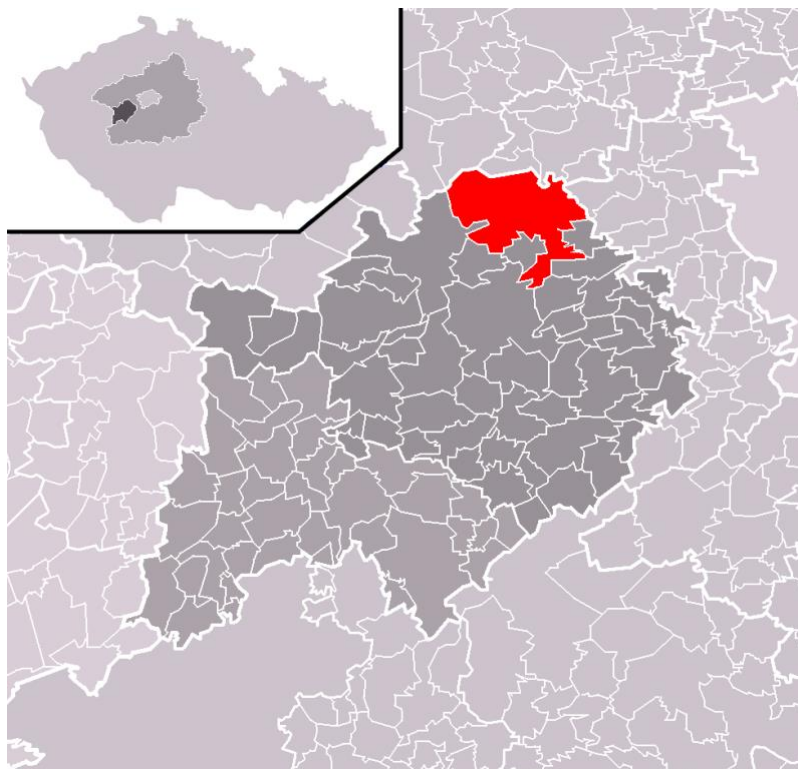
Silniční doprava – Obcí vede silnice II/118 v úseku Beroun – Kladno.

Železniční doprava – Železniční trať ani stanice na území obce nejsou; nejbližší obci je železniční stanice Hýskov na železniční trati 174 Beroun – Rakovník.

Autobusová doprava – linka 630 Kladno – Beroun

Zdroj: web stránky obce, ÚZEMNÍ PLÁN CHYŇAVA, Wikipedia

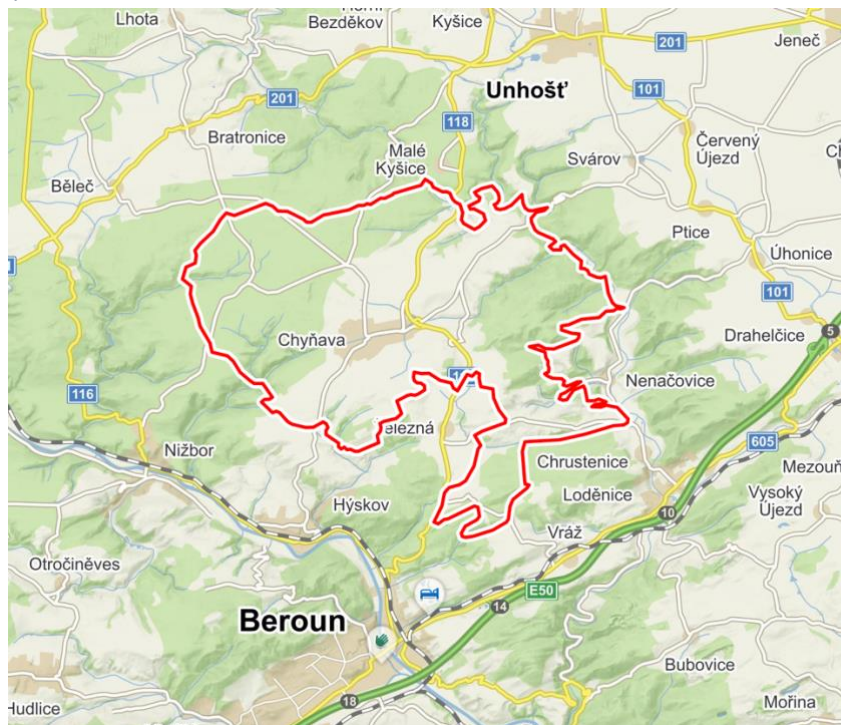
Obrázek 1: Obec Chyňava

Zdroj: Wikipedia

Prognóza vývoje obyvatelstva obce Chyňava na období 2023–2032

Obrázek 2: Obec Chyňava

Zdroj: mapy.cz

Obyvatelstvo

Vývoj počtu obyvatel

Vlivy, které mohou působit na vývoj počtu obyvatel a věkovou strukturu:

Obec Chyňava se nachází cca 10 km od Berouna, 20 km od Kladna a 40 km od Prahy, a proto ji můžeme zařadit do „příměstské aglomerace“, což není oficiální vymezení, ale ve skutečnosti je rozvoj obce touto skutečností ovlivněn, hlavně z pohledu atraktivity nových developerských projektů.

Dobrá dopravní obslužnost automobilem, obcí procházející silnice II/118 je páteřní komunikací propojující Beroun a Kladno.

Obec leží v turisticky atraktivní krajině – CHKO Kokořínsko, v katastru obce je cca 1000 rekreačních chat.

Územní plán obce.

Ke dni zhotovení této studie byl k veřejnému projednání uveřejněn nový ÚP:

„N.2 ZÁKLADNÍ KONCEPCE ROZVOJE

... Cílem územního plánu je umožnit mírný stavební rozvoj, který uchová rozdělení obcí do pěti samostatných vesnic a zároveň nenaruší, ale spíše podpoří jejich původní návěsní i silniční strukturu pomocí stavebního rozvoje kolem center a centrálních os. Rozlehlé plochy krajiny územní plán navrhuje dělit a upravit tak, aby se krajina postupně vracela do svého původního stabilnějšího stavu. Spolu s tím návrh usiluje i o větší provázanost krajiny a urbánních celků.

N.2.1 ZÁKLADNÍ PRINCIPY ROZVOJE A OCHRANY HODNOT ÚZEMNÍ PLÁN DEFINUJE VE TŘECH OBLASTECH:

ROZVOJ > URBANISTICKÁ KONCEPCE

- Zachovává převážně obytný charakter pěti samostatných vesnických celků.*
- Podporuje přiměřenou výstavbu bydlení i občanské vybavenosti, která respektuje a chrání původní návěsní a silniční strukturu obcí.*
- Chrání a podporuje význam center a centrálních os jednotlivých vesnic.*
- Určuje nové využití nevyužitých ploch – bývalá Kasárna, cihelna, nevyužitá místa v centrech obcí, a to především pro výstavbu ploch smíšených obytných, ve kterých se bude kombinovat v různém poměru bydlení s drobnou výrobou a dále pro výstavbu chybějící vybavenosti.*
- Nastavuje pravidla a limity růstu chatových oblastí tak, aby se dál nerozrůstaly a jejich vývoj byl zakonzervován v současném stavu.*
- Doporučuje vhodnou etapizaci rozvoje tak, aby výstavba technické infrastruktury a občanské vybavenosti předcházela fázím výstavby obytné.*

Prognóza vývoje obyvatelstva obce Chyňava na období 2023–2032

• *Respektuje zemědělský ráz místa a propojení práce s bydlením přítomné ve vesnicích odjakživa. Navržená nová obytná výstavba umožňuje v některých místech i bydlení spojené s nerušící výrobou, aby se omezila vyjížďka za prací.*

• *Podporuje propojenost krajiny a urbánních sídel pomocí potoků, alejí a silnic.“*

Zdroj: ÚP Chyňava nový

Prognóza vývoje obyvatelstva obce Chyňava na období 2023–2032

Historie

V roce 1843 měla obec 1196 obyvatel. V roce 1857 měla obec 1432 obyvatel. V dalším období došlo k poklesu počtu obyvatel až na 1130 v roce 1980, ale v tomto roce došlo k připojení ostatních obcí a celkový počet obyvatel byl 1817. I po tomto roce ale počet obyvatel klesal pravděpodobně v důsledku stěhování mladých lidí a rodin do měst za prací.

K nárůstu počtu obyvatel přistěhováním se do obce došlo až po roce 2010. V posledních letech (2020, 2021) je saldo přírůstku opět negativní, víc obyvatel umírá, než se rodí a víc obyvatel se vystěhovává, než přestěhovává.

Tabulka 1: Počet obyvatel obce v letech 2010–2021

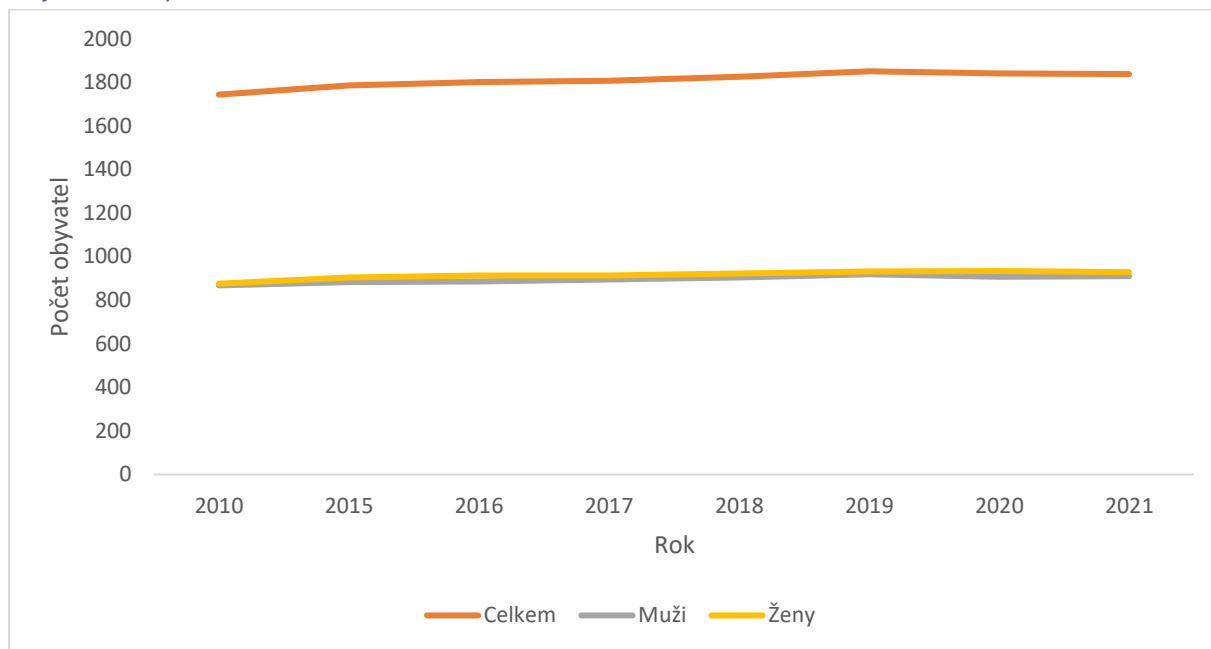
Stav k 31.12.	Celkem	Muži	Ženy	Nárůst – bazický index ¹ 2010	Meziroční nárůst
2010	1744	868	876	100,0 %	0,1 %
2015	1787	882	905	102,5 %	2,5 %
2016	1801	886	915	103,3 %	0,8 %
2017	1809	895	914	103,7 %	0,4 %
2018	1827	904	923	104,8 %	1,0 %
2019	1851	919	932	106,1 %	1,3 %
2020	1841	907	934	105,6 %	-0,5 %
2021	1839	910	929	105,4 %	-0,1 %

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

¹ Bazický index – porovnává hodnoty určitého ukazatele k hodnotám v základním čase

Prognóza vývoje obyvatelstva obce Chyňava na období 2023–2032

Graf 1: Počet obyvatel obce v letech 2010–2021

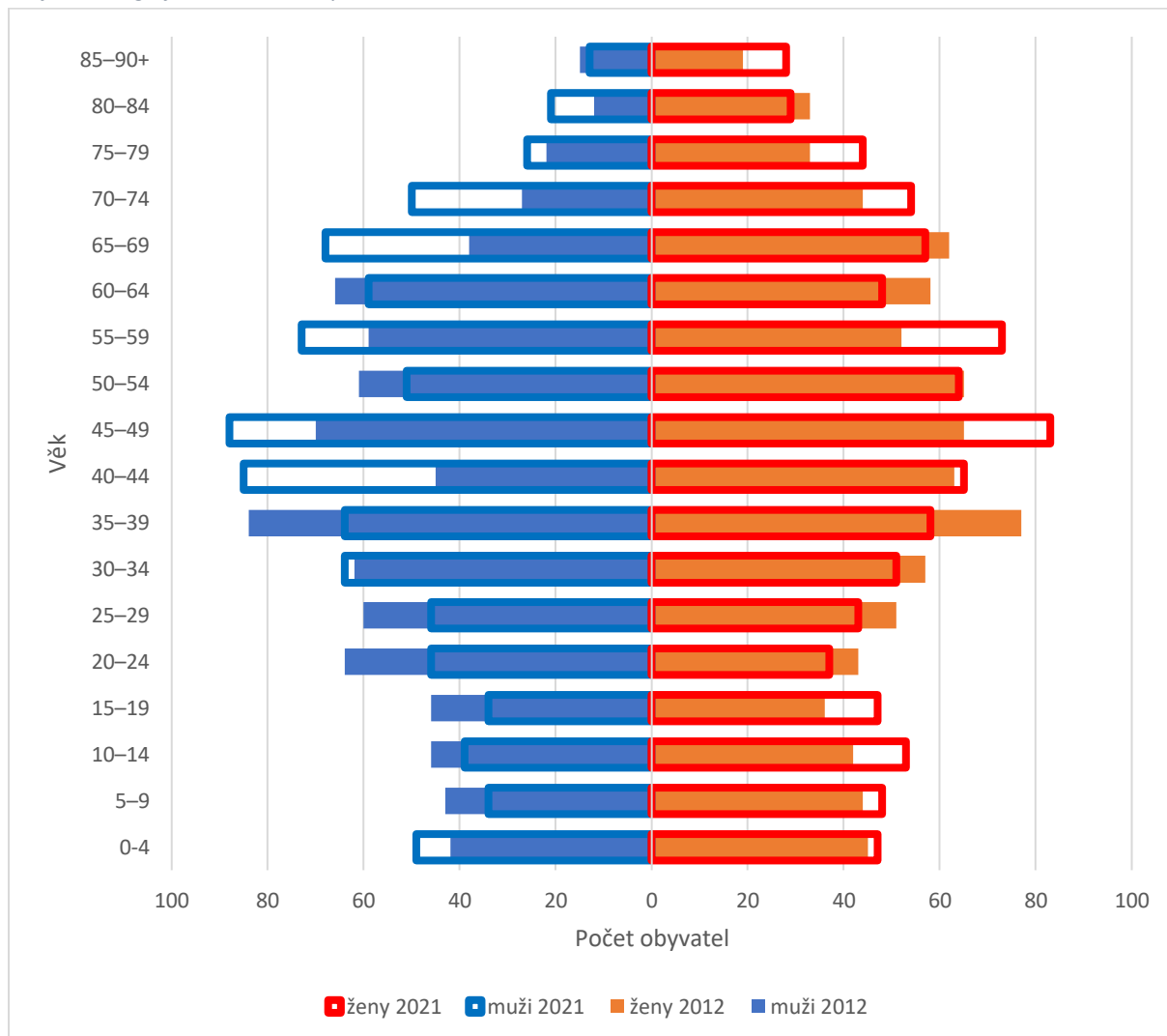
Zdroj: vlastní zpracování dle dat z ČSÚ

Počet obyvatel obce vykazoval až do roku 2019 mírný nárůst. Od roku 2020 počet obyvatel mírně klesá.

Demografická struktura obyvatelstva

Stěhování rodin s dětmi do obcí v prstenci okolo Prahy a dalších měst ve Středočeském kraji, jako je například Beroun nebo Kladno, mělo a bude mít i nadále pozitivní dopad na demografickou strukturu obyvatelstva. Tyto obce jsou „mladé“. V Chyňavě se tento trend projevil v demografické struktuře roku 2012.

Graf 2: Demografická struktura obyvatel obce 2012 x 2021

Zdroj: ČSÚ

Graf srovnává podíl pětiletých věkových kategorií (kohort) v obci. Vzhledem k tomu, že obec Chyňava je ze statistického pohledu obec malá, tak graf demografické struktury vykazuje na první pohled anomálie, které nejsou statisticky významné, jako třeba podíly žen a mužů v jednotlivých věkových kohortách. Hodnota Středočeského kraje k 31. 12. 2021 (dle ČSÚ) je 51,2 % mužů a 48,8 % žen.

Prognóza vývoje obyvatelstva obce Chyňava na období 2023–2032

Z porovnání obou věkových struktur můžeme pozorovat postupnou změnu demografické struktury, mění se tvar grafu – zmenšuje se podstavec procentuálním snižováním počtu malých dětí, posouváním silného zastoupení dospělých věkových skupin směrem ke střednímu věku (40–49), navyšování počtu seniorů.

Graf demografické struktury se svým tvarem začíná podobat grafu České republiky (a západní Evropy), spíše než grafu Středočeského kraje. Populace Chyňavy stárne.

Nižší zastoupení „young adults“ (20–29 let), u kterých můžeme pozorovat trend stěhování se do centra za prací a kteří se vrací zpátky po založení rodiny (ale také patří do slabých ročníků). Pokud se nevrátí, tak v dalších letech v demografické struktuře obce po nich nastane mezera a index ekonomického zatížení obce se začne zvyšovat.

Následující tabulka zachycuje věkové rozložení obyvatelstva podle tří hlavních věkových skupin v porovnání s průměrem ČR, Středočeského kraje a Prahy.

Tabulka 2: Věkové rozložení obyvatelstva podle tří hlavních věkových skupin k 31.12.2021

	Počet obyvatel celkem	V tom ve věku			Ostatní ukazatelé		
		0-14 let	15-64 let	65 +	Prům. věk	Index stáří ²	Index ekon. zatížení ³
Česká republika	10 516 707	1 693 408	6 654 190	2 169 109	42,8	128,09	58,05
Středočeský kraj	1 386 824	248 521	876 292	262 011	41,5	105,43	58,26
Hlavní město Praha	1 275 406	203 472	820 761	251 173	42,3	123,44	55,39
Chyňava	1 839	270	1 179	390	43,9	144,44	55,98

Zdroj: ČSÚ a vlastní výpočty

Další ukazatele z výše uvedené tabulky potvrzují již zmíněné, a to, že populace Chyňavy je v porovnání se Středočeským krajem i Českou republikou „stará“.

Průměrný věk je v obci o víc jak 1 rok vyšší, než je průměr České republiky a o 2,5 roku vyšší než průměr Středočeského kraje.

² Index stáří vyjadřuje, kolik obyvatel ze starších věkových skupin (65+) připadá na sto dětí do 15 let.

³ Index ekonomického zatížení vypovídá o poměru počtu seniorů a dětí k počtu obyvatel v ekonomicky aktivním věku. Vyjadřuje tedy, kolik dětí ve věku 0–14 let a osob ve věku 65+ připadá na 100 obyvatel ve věku 15–64 let.

Prognóza vývoje obyvatelstva obce Chyňava na období 2023–2032

Dle indexu stáří připadá na 100 dětí do 15 let přes 140 obyvatel starších 65 let, což je o cca 40% vyšší, než hodnota Středočeského kraje a o cca 20 % vyšší než ČR.

Index ekonomického zatížení je obec zatím ještě výhodný. Ale porovnání obou těchto koeficientů ukazuje, že v obci je málo dětí.

To, že v případě Chyňavy převažují obyvatelé ve věku nad 65+ nad věkem 0–14 let dokazuje následující tabulka, ze které plyne, že obec má průměrný podíl obyvatel v produktivním věku, podprůměrné zastoupení obyvatel v předproduktivním věku, a naopak vysoký podíl seniorů.

Tabulka 3: Věkové rozložení obyvatelstva podle tří hlavních věkových skupin k 31.12.2021

-	Chyňava		Středočeský kraj		Hlavní město Praha		ČR	
	Absolutní	Relativní	Absolutní	Relativní	Absolutní	Relativní	Absolutní	Relativní
0–14 let	270	15 %	250 000	17,9 %	200 000	16 %	1 690 000	16,1 %
15–64 let	1 179	64 %	880 000	63,2 %	820 000	64,4 %	6 650 000	63,3 %
65+	390	21 %	260 000	18,9 %	250 000	19,7 %	2 170 000	20,6 %

Zdroj: ČSÚ a vlastní výpočty

Pohyb obyvatelstva – migrace

Na růst obyvatelstva obce měla v posledních 20 letech zásadní vliv migrace, tj. příchod mladých párů a rodin s dětmi, případně odchod do města.

Tabulka 4: Pohyb obyvatel v Chyňavě

Rok	Počet obyvatel	Celkový přírůstek/úbytek	Přirozený přírůstek/úbytek	Živě narození	Zemřelí	Přírůstek/úbytek stěhováním	Přistěhovalí	Vystěhovalí
2010	1 744	49	4	22	18	45	73	28
2020	1 841	-10	-6	17	23	-4	69	73
2021	1 839	-7	0	24	24	-7	53	60

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 5: Relativní pohyb obyvatel – počet událostí na 1000 obyvatel

Rok 2021	Míra porodnosti	Míra úmrtnosti	Míra přistěhovalých	Míra vystěhovalých
Chyňava ⁴	11,14	12,77	33,15	36,14
Hl. m. Praha	10,2	11,41	37,08	25,01
Středočeský kraj	9,36	12,11	24,99	13,51
ČR	8,82	13,32	6,59	1,83

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

V posledních dvou letech se trend v přírůstku obyvatelstva otočil. Víc lidí zemřelo, než se narodilo a víc lidí se odstěhovalo, než se přistěhovalo.

⁴ průměr za roky 2020 a 2021

Problematika nepřihlášených obyvatel

Roční statistiky ČSÚ uvádějí počty trvale hlášených obyvatel.

Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021 zjišťovalo nejen počet obyvatel s trvale hlášeným bydlištěm, ale i s obvyklým místem bydliště.

Problematika nepřihlášených občanů je ale mnohem širší a výše uvedené SLDB stejně přesnější výsledky nepřineslo. Přesnější odhady dostaneme z údajů spotřeby vody, množství odpadní vody, případně z poplatků za odpady. U obcí obdobného typu se uvádí až 25 % nově přistěhovaných obyvatel (některé obce v okolí Prahy uvádějí až 40 %), kteří se nepřihlásí k trvalému pobytu. Trvale nepřihlášení obyvatelé žijí nejen v nové výstavbě, ale v poslední době i v rekreačních objektech. K trvalému pobytu přihlašují děti, které hlásí do MŠ nebo ZŠ a dospělí zůstávají trvale hlášení v místě svého původního bydliště.

Dle informací od představitelů obce to mohou být až 2000 osob žijících v rekreačních objektech, někteří přes letní sezónu, někteří celoročně.

Osoby, kterým bylo uděleno pobytové oprávnění v souvislosti s válkou na Ukrajině

Počty osob s pobytovým oprávněním v souvislosti s válkou na Ukrajině v Chyňavě k 30. 4. 2023: 18 osob⁵.

Tento počet nepředstavuje výrazné ovlivnění budoucí demografické struktury obce.

⁵ Zdroj: MV ČR

Prognóza vývoje počtu obyvatel

Metodologie a předpoklady

Prognóza budoucího vývoje populace obce využívá kohortně-komponentní metodu, která vychází ze stávající věkové struktury obyvatel podle pohlaví a jednotek věku (kohort). Každá jednotka věku se vyznačuje svou specifikou úmrtnosti, porodnosti a migrace.

Prognóza byla zpracována odděleně pro muže a ženy po jednoletých kohortách s výchozí věkovou strukturou k 31. 12. 2021. Horizont prognózy byl stanoven k 31. 12. 2032, tj. na 10 let. Pro odhad úmrtnosti vycházíme z podrobných úmrtnostních tabulek pro muže a ženy za období 2020–2021 pro Středočeský kraj.⁶

Pro simulaci počtu nově narozených dětí jsme zvolili průměrnou hrubou míru porodnosti ve Středočeském kraji, která je nejbližší bližší průměrné hrubé míře porodnosti obce.

Pro odhad budoucí migrace jsme zvolili průměr salda migrace (tj. přistěhovalí – vystěhovalí) obce za posledních 10 let se simulací etap nové výstavby. Tato hodnota je vypočítaná z „běžného“ stěhování obyvatel mezi obcemi a z výrazných nárůstů v souvislosti se stěhováním do nově postavených domů.

Tabulka 6: Podrobnější odhad nové výstavby v následujících letech dle informací od zadavatele a Územního plánu

Lokalita	Využití	Určení plochy	Max. kapacita dle ÚP	Odhad. počet osob
Chyňava – C-01 - C-20/ bez C-10, C-11b, C-19	BV, SV, SX ⁷	rozvojová, transformační	369	989
Lhotka u Berouna – Lh-01 – Lh-04	SV	rozvojová	42	109
Malé Přílepy – M-01 – M-08	BV, SV	rozvojová	105	274
Libečov – L-01 – L-05	SV	rozvojová, transformační	42	113
Podkozí – P-01 – P-03	BV, SV	rozvojová	56	145

Zdroj: Územní plán obce

⁶ Zvolené úmrtnostní tabulky jsou z let, kdy počet zemřelých vzrostl z důsledku covidu oproti průměru z let 2015 – 2018 a autoři prognózy jsou si této skutečnosti vědomi. Důvodem použití byl fakt, že v roce 2022 sice došlo k poklesu úmrtí, ale zatím ještě ne na předcovidovou dobu a nové úmrtnostní tabulky v době zpracování prognózy ještě nebyly publikovány.

⁷ BV – bydlení venkovské; SV – bydlení smíšené venkovské; SX – bydlení smíšené venkovské, samoty

Zdroje dat

Základním zdrojem dat jsou statistiky Českého statistického úřadu (ČSÚ) se zpracováním některých výsledků SLDB z roku 2021, dále Územní plán obce Chyňava, Katastr nemovitostí, statistiky MV ČR a informace poskytnuté zadavatelem.

Aktualizace demografické prognózy

Demografická studie je odhad budoucnosti platný k okamžiku zpracování s předpokladem, že se naplní uvažované trendy. Proto doporučujeme demografickou studii aktualizovat pravidelně po 5 letech, případně za situace, kdy se objeví nová nepředvídaná okolnost, která ovlivní především atraktivitu bydlení v obci.

Prognóza

Na základě výše uvedených parametrů byl proveden modelový výpočet vývoje počtu a věkové struktury obyvatel obce.

Horizont prognózy je 10 let. V tomto období předpokládáme, že nedojde k výrazným změnám v trendech úmrtnosti a dojde k malému snížení porodnosti. Nejvýznamnějším variantním prvkem je právě míra migrace.

Prognóza vývoje obyvatelstva obce byla zpracována ve třech variantách: střední, vysoké a nízké, přičemž střední varianta představuje nejpravděpodobnější trajektorii sledovaného vývoje. Vysoká a nízká varianta pak vymezuje realistické rámce budoucího vývoje s ohledem na míru neurčitosti výsledků daných střední variantou. Jejich překročení je relativně málo pravděpodobné.

Střední varianta vznikla aplikací parametrů projekčního modelu, které odpovídají středním variantám očekávaného vývoje všech složek populační reprodukce (plodnosti, úmrtnosti a migrace) na výchozí pohlavně věkovou strukturu obyvatel obce k 31.12.2021 poskytnutou ČSÚ.

Ve vysoké variantě předpokládáme vyšší míru migrace, než odhadují představitelé obce, až na úroveň kapacity zastavitelných území. Naproti tomu v nízké variantě předpokládáme, že bude z jakéhokoliv důvodu zastavena nová výstavba a dojde pouze k „obvyklé“ migraci mezi obcemi. Pokud není uvedeno jinak, jsou ve studii diskutovány výsledky střední varianty očekávaného vývoje.

Vývoj celkového počtu obyvatel

Prognózu vývoje celkového počtu trvale přihlášených obyvatel obce Chyňava uvádí následující tabulka:

Tabulka 7: Vývoj počtu obyvatel obce Chyňava do roku 2032

Rok údaje k 31.12.	Počet obyvatel		
	Min	Střed	Max
2021	1 839	1 839	1 839
2022 ⁸	1819	1819	1819
2023	1799	1837	1908
2024	1786	1862	2002
2025	1779	1892	2101
2026	1776	1926	2202
2027	1774	1961	2306
2028	1778	2002	2430
2029	1782	2042	2554
2030	1788	2084	2679
2031	1793	2126	2804
2032	1798	2168	2928

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočet

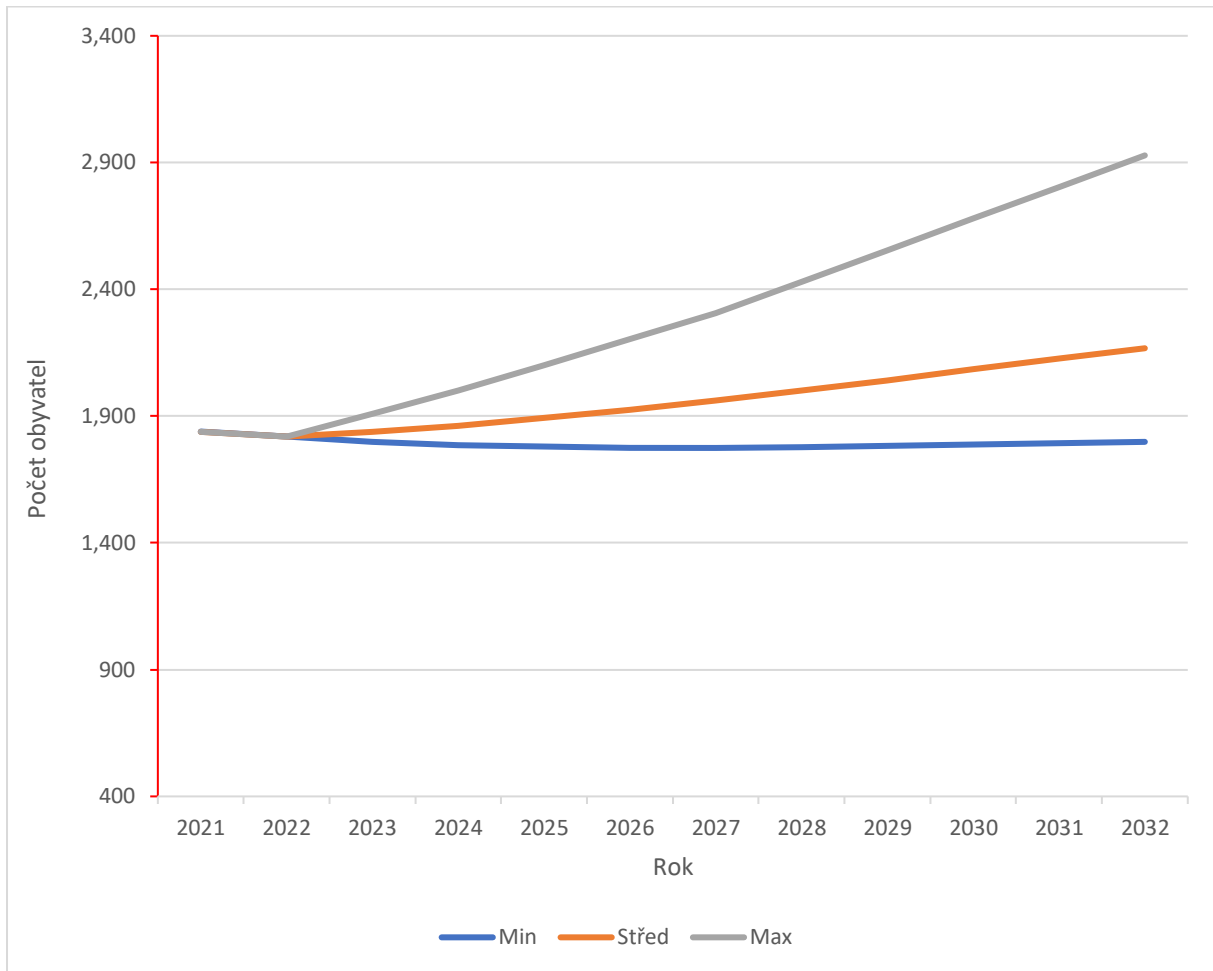
Počet obyvatel obce pravděpodobně dále poroste, ale může i stagnovat. Podle střední varianty by mělo do roku 2032 dojít k vzestupu počtu obyvatel nad úroveň 2100 osob. Jedná se tedy o zvýšení počtu obyvatel o více než 300 osob od roku 2021.

Upozornění: V prognóze je počítáno s počty trvale hlášených obyvatel. Počet obyvatel skutečně žijících v obci, a tudíž využívajících obecní infrastrukturu, bude výrazně vyšší.

⁸ Údaje z evidence obyvatelstva obce, údaje z ČSÚ nejsou k datu zpracování prognózy ještě k dispozici

Prognóza vývoje obyvatelstva obce Chyňava na období 2023–2032

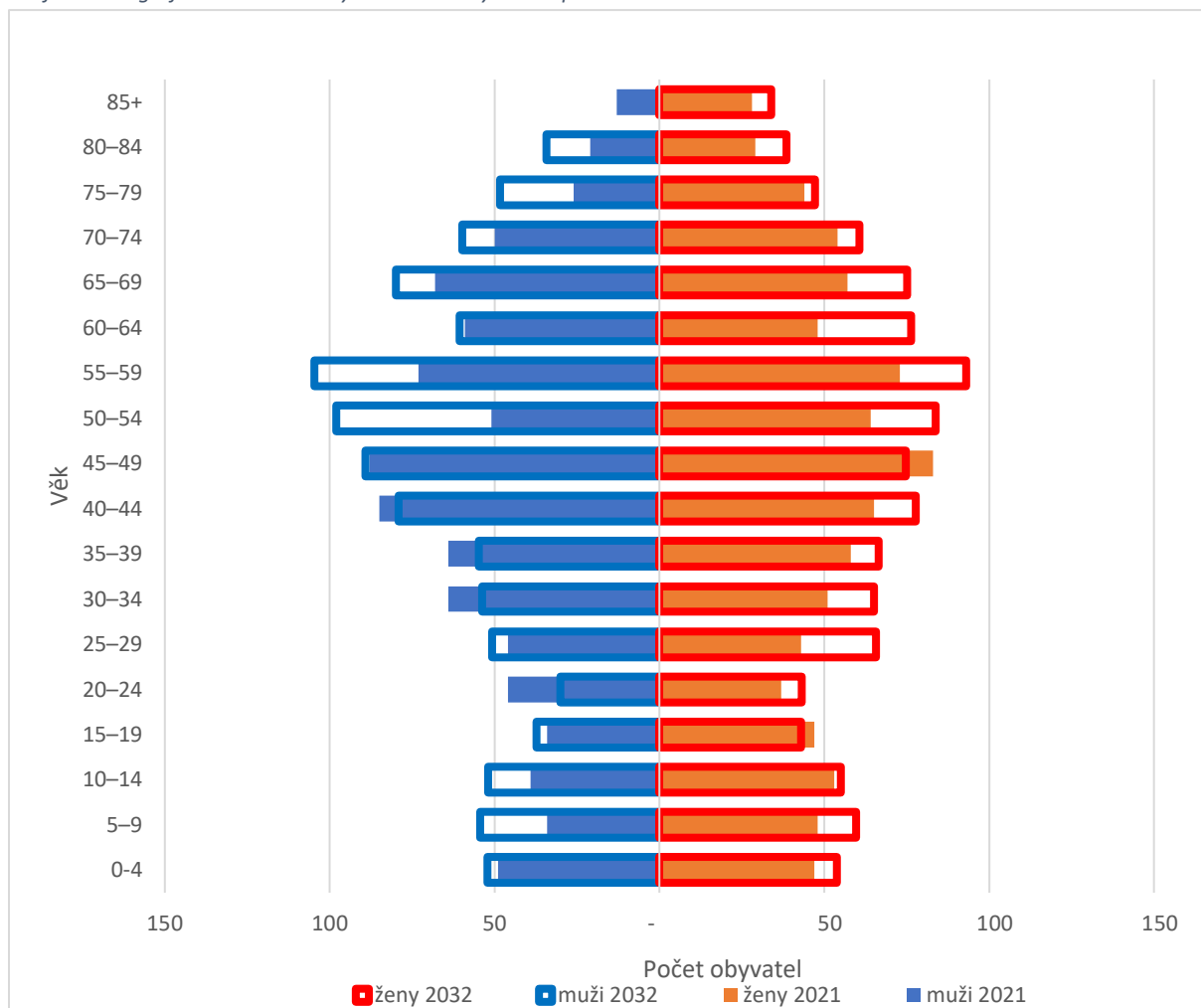
Graf 3: Vývoj počtu obyvatel obce Chyňava do roku 2032

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočet

Demografická struktura

Graf 4: Demografická struktura obyvatel obce Chyňava – porovnání roku 2021 a 2032

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Graf zobrazuje střední variantu odhadovaného vývoje.

Základní tvar demografické struktury se postupně mění směrem od stacionárního typu k regresivnímu, kdy se zmenšuje předproduktivní základna a narůstá produktivní složka, která se ale posouvá do vyšších věkových úrovní. Tyto změny naznačují další stárnutí populace obce. Nedochozí k doplňování populace předproduktivního věku, naopak lidé v produktivním věku se posouvají do vyšších věkových skupin, až i do seniorních.

Kladným trendem je relativně vysoký počet dětí ve věku 5–9, který ale může být i důsledkem „přihlašovací turistiky“, takže není jisté, že v obci zůstanou.

Prognóza vývoje obyvatelstva obce Chyňava na období 2023–2032

Tabulka 8: Pětileté věkové skupiny obyvatelstva v porovnání let 2021 a 2032

Věk	Stavy k 1.1.20XX			
	2021		2032	
-	muži	ženy	muži	ženy
0-4	49	47	52	54
5-9	34	48	54	60
10-14	39	53	52	55
15-19	34	47	37	43
20-24	46	37	30	43
25-29	46	43	51	66
30-34	64	51	54	65
35-39	64	58	55	66
40-44	85	65	79	78
45-49	88	83	89	75
50-54	51	64	98	84
55-59	73	73	105	93
60-64	59	48	61	76
65-69	68	57	80	75
70-74	50	54	60	61
75-79	26	44	48	47
80-84	21	29	34	39
85+	13	28	14	34

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočet

Prognóza vývoje obyvatelstva obce Chyňava na období 2023–2032

Tabulka 9: Hlavní věkové skupiny obyvatelstva v porovnání let 2021 a 2032

-	2021	%	2032	%
Předproduktivní (0–18 let)	351	19 %	407	19 %
Produktivní (19–65 let)	1 098	60 %	1 267	58 %
Senioři 65+	390	21 %	492	23 %

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočet

Oproti obvyklému rozdělení (předproduktivní 0–14 let a produktivní 15–64 let) jsme v tabulce uvedli do skupiny předproduktivní osoby ve věku 0–18 let a produktivní 19–65 let, protože vzhledem k demografickému charakteru obce se jedná o vhodnější rozdělení (je mnohem vyšší pravděpodobnost, že si mladí do 18 let nebudou vydělávat).

V roce 2032 tedy očekáváme nižší poměrné zastoupení produktivní vrstvy obyvatel na úkor předproduktivní. Zvyšuje se ovšem poměrné zastoupení seniorů, a navíc se v následujících dekádách produktivní obyvatelstvo posune na postproduktivní úroveň a obec bude rychleji stárnout.

Pozn: Pro celou ČR platí následující hodnoty ze SLDB 2021: děti ve věku 0–14 let 16,1 %, osoby ve věku 15–64 let 63,5 % a senioři ve věku 65 a více let 20,4 %.

Plánování kapacit MŠ a ZŠ

Současný stav

Obrázek 3: ZŠ a MŠ Chyňava

V obci je jedna školská organizace zřízená obcí, Základní škola a mateřská škola Chyňava. Areál organizace se nachází v obci Chyňavě (Chyňava 267 07, Malá Strana 158) a je tvořen budovou základní školy včetně školní jídelny, budovou mateřské školy s výdejnou jídelna a dále zahrnuje zahradu s hřištěm. Tyto nemovitosti jsou v majetku obce Chyňava, zřizovatele organizace. Budova základní školy je propojena s budovou mateřské školy. Budova základní školy je zřízena pro žáky 1. stupně základní školy. Dále se v budově nachází školní vývařovna s jídelnou a jedno oddělení mateřské školy. V budově mateřské školy jsou dvě třídy mateřské školy včetně zázemí a výdejny jídla.

Tabulka 10: Kapacita a naplněnost ZŠ a MŠ Chyňava

Typ školy	Nejvyšší povolený počet žáků/děti	Skutečný počet žáků/děti k 30. 9. 2021	Skutečný počet žáků/děti k 30. 6. 2022
Základní škola	100	97	96
Mateřská škola	69	69	69

Průměrná naplněnost základní školy ve školním roce 2021/2022 činí 96 %.

Naplněnost mateřské školy ve školním roce 2021/2022 byla 100 %.

Zdroj: web stránky ZŠ a MŠ Chyňava

Odhadovaný vývoj počtu dětí předškolního věku

Počet dětí předškolního věku v příštích deseti letech pravděpodobně vzroste. Ve střední variantě by mohl dosáhnout počtu cca 86 dětí, příp. až skoro 120 dětí ve vysoké variantě.

Kapacita mateřské školy pravděpodobně nebude stačit.

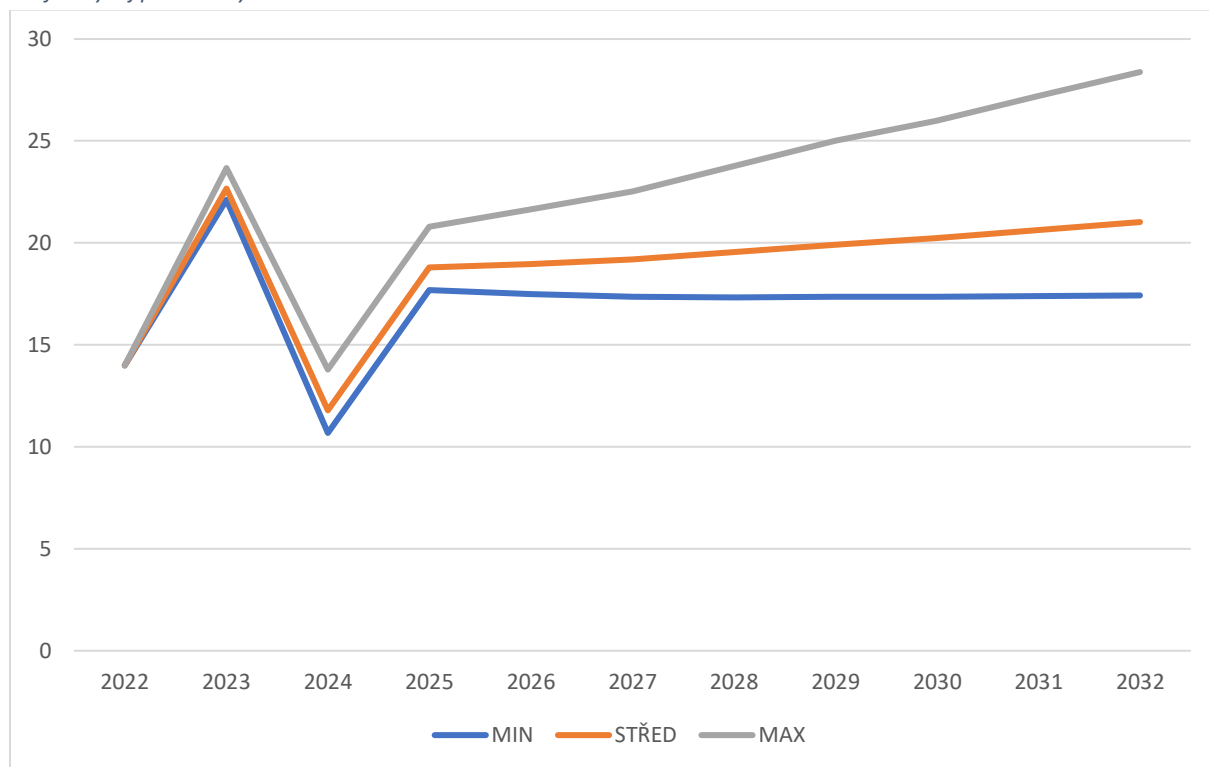
Prognóza vývoje obyvatelstva obce Chyňava na období 2023–2032

Tabulka 11: Vývoj počtu 2letých dětí v letech 2022–2032

2leté děti	MIN	STŘED	MAX
2022	14	14	14
2023	22	23	24
2024	11	12	14
2025	18	19	21
2026	17	19	22
2027	17	19	23
2028	17	20	24
2029	17	20	25
2030	17	20	26
2031	17	21	27
2032	17	21	28

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočet

Graf 5: Vývoj počtu 2letých dětí v letech 2022–2032

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočet

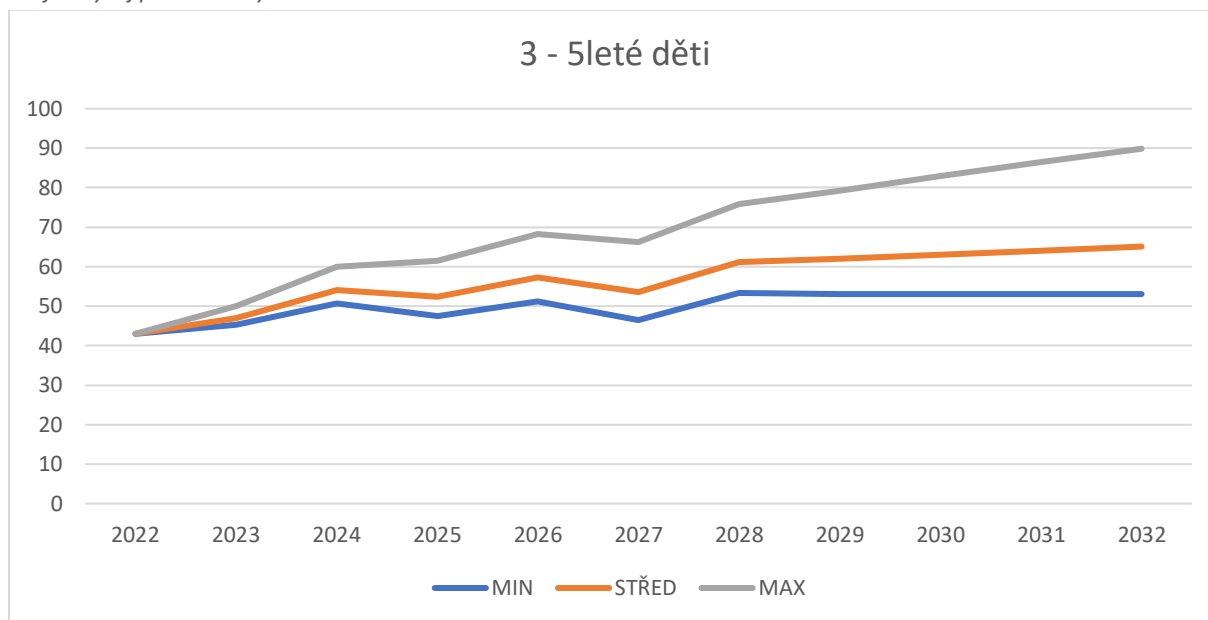
Prognóza vývoje obyvatelstva obce Chyňava na období 2023–2032

Tabulka 12: Vývoj počtu 3-5letých dětí v letech 2022 - 2032

3 – 5leté děti	MIN	STŘED	MAX
2022	43	43	43
2023	45	47	50
2024	51	54	60
2025	47	52	61
2026	51	57	68
2027	47	54	66
2028	53	61	76
2029	53	62	79
2030	53	63	83
2031	53	64	86
2032	53	65	90

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočet

Graf 6: Vývoj počtu 3-5letých dětí v letech 2022 – 2032

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočet

Následující tabulky odhadují počty potřebných tříd předškolního vzdělávání, včetně dvouletých dětí a předškoláků.

Ve výpočtech nezohledňujeme případné procento dětí, které do školky chodit nebudou nebo budou chodit do mateřské školy jinam.

Prognóza vývoje obyvatelstva obce Chyňava na období 2023–2032

Tabulka 13: Počet dětí v roce 2032 – střední varianta

Věk	Počet dětí	Počet tříd
2	21	1
3–4	43	2
5	22	1
Celkem	86	-

Zdroj: vlastní výpočty

Tabulka 14: Počet dětí v roce 2032 - vysoká varianta

Věk	Počet dětí	Počet tříd
2	28	2
3–4	59	3
5	31	2
Celkem	118	-

Zdroj: vlastní výpočty

Také lze očekávat nárůst poptávky po dalších službách pro rodiny s malými dětmi (dětské skupiny, mateřská centra, programy pro rodiče na rodičovské dovolené, dětská hřiště, řešení bezpečných tras okolo školky, ...).

Upozornění: Prognóza byla modelována na počty trvale hlášených obyvatel. Před zápisem do MŠ nebo ZŠ se očekávané počty dětí mohou zvýšit případným přihlášením dosud nepřihlášených dětí.

Prognóza vývoje obyvatelstva obce Chyňava na období 2023–2032

Odhadovaný vývoj počtu dětí školního věku

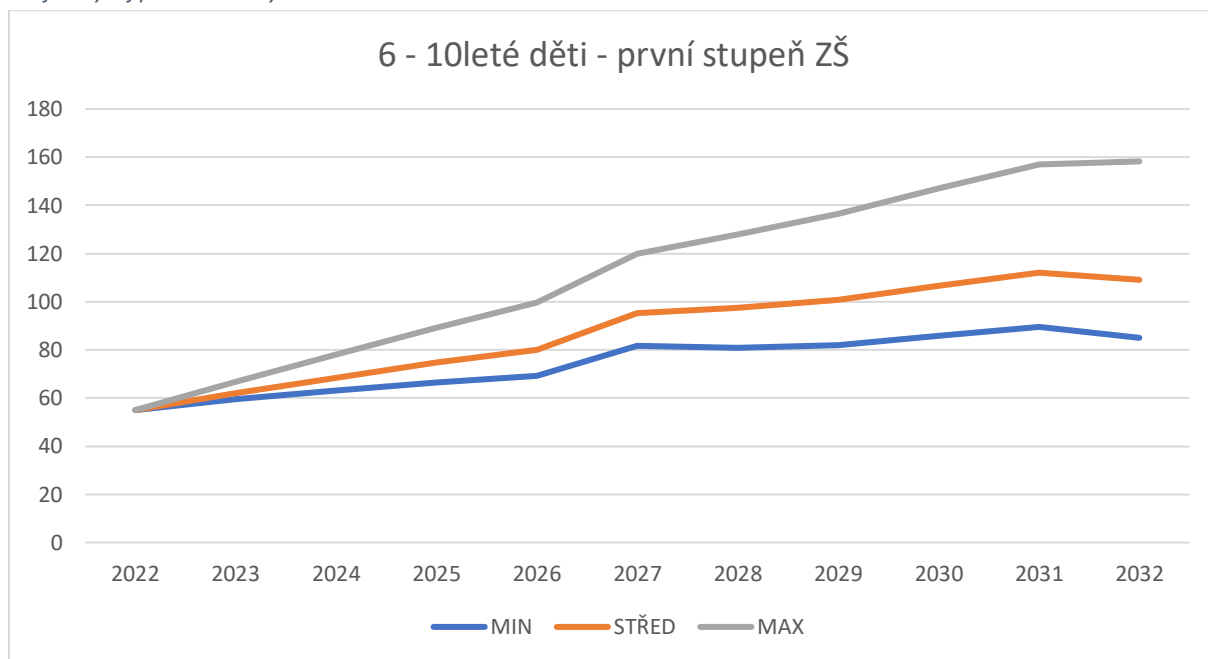
Počet dětí ve věku školní docházky s bydlištěm v obci bude v příštích deseti letech růst a ve střední variantě může dosáhnout až 200, ve vysoké variantě až přes 280 dětí. Vysoký počet dětí je dán vyšším počtem dětí narozených v posledních pěti letech (za 10 let budou ve škole).

Tabulka 15: Vývoj počtu 6-10letých dětí v letech 2022 - 2032

6–10leté děti	MIN	STŘED	MAX
2022	55	55	55
2023	59	62	67
2024	63	68	78
2025	67	75	89
2026	69	80	100
2027	82	95	120
2028	81	97	128
2029	82	101	136
2030	86	107	147
2031	90	112	157
2032	85	109	158

Zdroj: vlastní výpočty

Graf 7: Vývoj počtu 6-10letých dětí v letech 2022 – 2032

Zdroj: vlastní výpočty

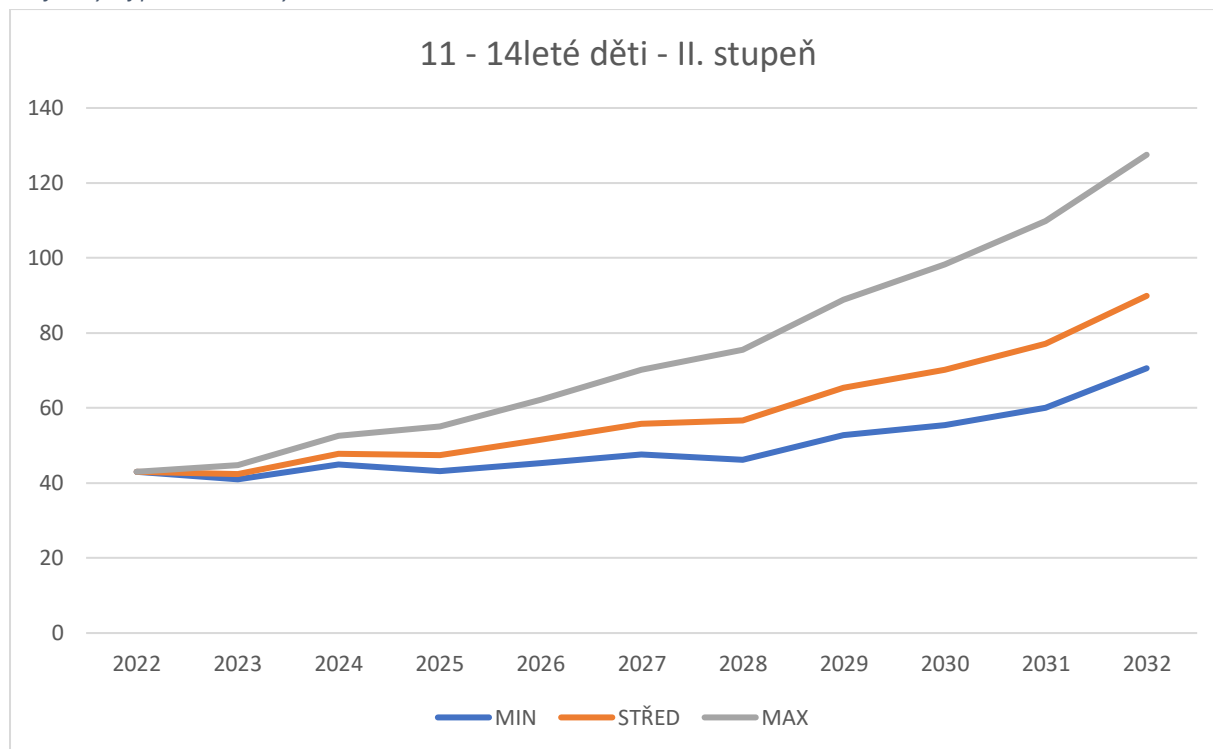
Prognóza vývoje obyvatelstva obce Chyňava na období 2023–2032

Tabulka 16: Vývoj počtu 11-14letých dětí v letech 2022 - 2032

11–14leté děti	MIN	STŘED	MAX
2022	43	43	43
2023	41	42	45
2024	45	48	53
2025	43	47	55
2026	45	52	62
2027	48	56	70
2028	46	57	76
2029	53	65	89
2030	55	70	98
2031	60	77	110
2032	71	90	128

Zdroj: vlastní výpočty

Graf 8: Vývoj počtu 11-14letých dětí v letech 2022 – 2032

Zdroj: vlastní výpočty

Prognóza vývoje obyvatelstva obce Chyňava na období 2023–2032

Odhadované počty dětí v roce 2032 ve střední a vysoké variantě:

Tabulka 17: Počet dětí 6–14 v roce 2032 – střední varianta

Věk	Počet dětí	Počet tříd	Ročník
6	22	1	1. třída
7	23	1	2. třída
8	23	1	3. třída
9	24	1	4. třída
10	17	1	5. třída
Celkem I. stupeň	109		-
11	28	1	6. třída
12	20	1	7. třída
13	20	1	8. třída
14	22	1	9. třída
Celkem II. stupeň	90	4	-
Celkem	199		-

Zdroj: vlastní výpočty

Tabulka 18: Počet dětí 6–14 v roce 2032 – vysoká varianta

Věk	Počet dětí	Počet tříd	Ročník
6	32	2	1. třída
7	32	2	2. třída
8	33	2	3. třída
9	34	2	4. třída
10	38	2	5. třída
Celkem I. stupeň	169		-
11	30	1	6. třída
12	29	1	7. třída
13	31	2	8. třída
14	25	1	9. třída
Celkem II. stupeň	114		-
Celkem	283		-

Zdroj: vlastní výpočty

Plánování postproduktivní složky obyvatelstva

Tabulka 19: Nárůst počtu seniorů do roku 2032 – střední varianta

-	2021		2032	
	Počet	Podíl na obyvatelstvu	Počet	Podíl na obyvatelstvu
Senioři 65+	390	21 %	492	23 %
- z toho senioři 80+	91	5 %	121	6 %

Zdroj: ČSÚ a vlastní výpočty

Počet seniorů v horizontu prognózy výrazně stoupne ve všech věkových kategoriích. Pro obec je obzvláště důležitý nárůst počtu seniorů 80+, protože to je cílová skupina, která vyžaduje zvláštní pozornost.

Nárůst seniorů bude mít vliv na požadavky v oblasti zdravotnictví, sociálních služeb a bezbariérovosti. Vzroste poptávka po terénních, případně i pobytových a zdravotních službách a budou se zvyšovat požadavky na bezbariérovost veřejných prostranství a budov.

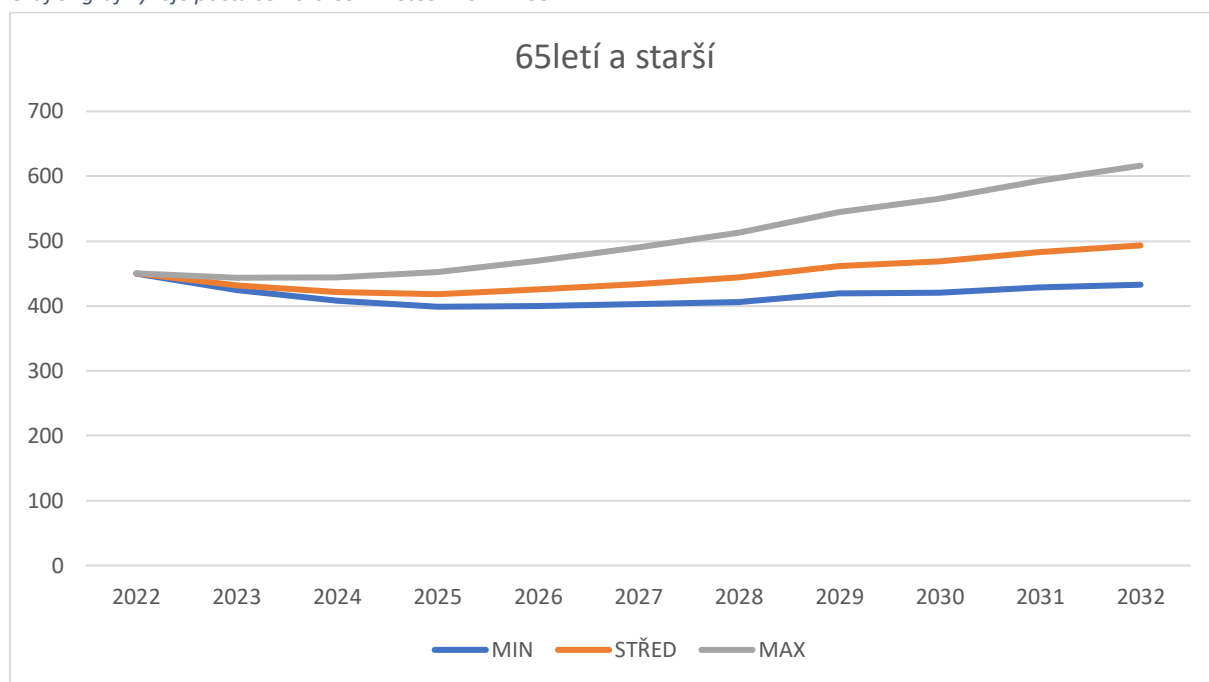
Prognóza vývoje obyvatelstva obce Chyňava na období 2023–2032

Tabulka 20: Nárůst počtu seniorů 65+ do roku 2032

senioři 65+	MIN	STŘED	MAX
2022	450	450	450
2023	425	432	444
2024	408	421	445
2025	399	418	452
2026	400	425	470
2027	403	434	490
2028	407	444	513
2029	419	462	545
2030	420	469	565
2031	429	483	593
2032	433	493	616

Zdroj: vlastní výpočty

Graf 9: graf vývoje počtu seniorů 65+ v letech 2022–2032

Zdroj: vlastní výpočty

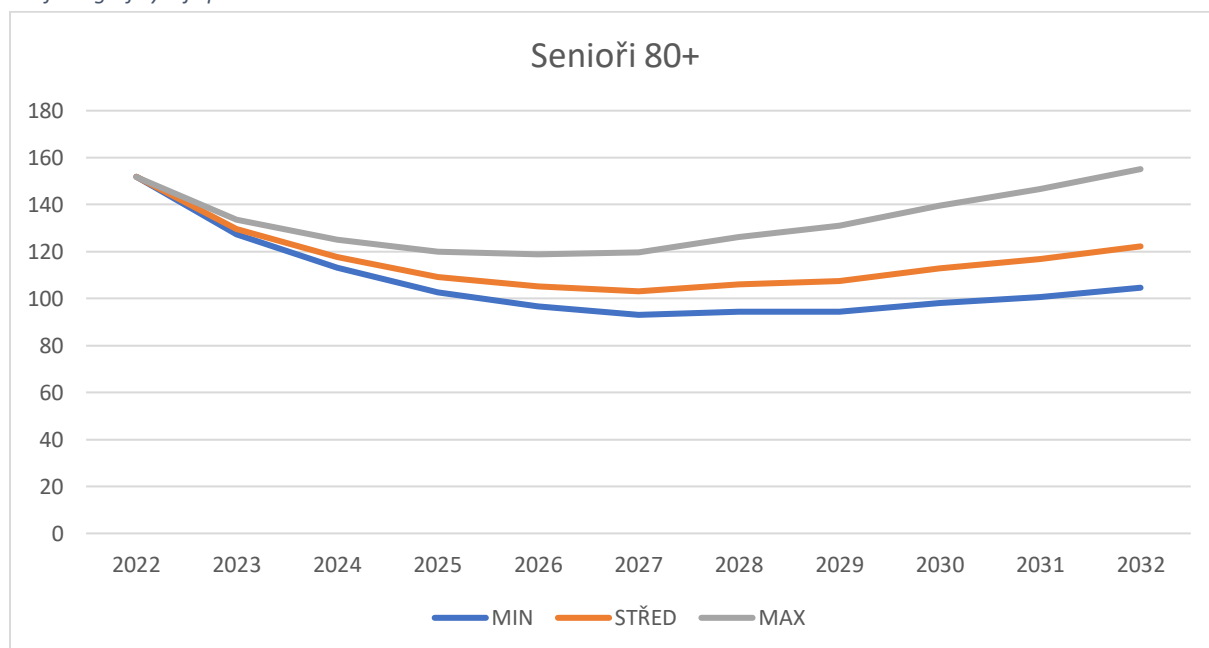
Prognóza vývoje obyvatelstva obce Chyňava na období 2023–2032

Tabulka 21: Nárůst počtu seniorů 80+ do roku 2032

senioři 80+	MIN	STŘED	MAX
2022	152	152	152
2023	127	130	134
2024	113	118	125
2025	103	109	120
2026	97	105	119
2027	93	103	120
2028	95	106	126
2029	94	108	131
2030	98	113	140
2031	101	117	147
2032	105	122	155

Zdroj: vlastní výpočty

Graf 10: graf vývoje počtu seniorů 80+ v letech 2022–2032

Zdroj: vlastní výpočty

Poznámky na závěr

Obec Chyňava, ačkoliv se nachází v blízkosti měst, nevykazuje typické znaky suburbánních obcí, naopak je obcí, která se nevymyká kontextu rozvoje České republiky, tj. obcí, u které dochází postupně ke stárnutí obyvatelstva.

Lze si to vysvětlovat strategií představitelů obce, kteří v posledním desetiletí nepodporovali hromadnou developerskou výstavbu, možná i tím, že obec leží v relativně kopcovité krajině mimo hlavní trasu Praha – Beroun – Plzeň, případně i tím, že se obec nachází v CHKO.

Pro současnou (i veškeré další) demografickou prognózu hraje klíčovou roli migrace, tj. přistěhování mladých párů a rodin z měst anebo, v případě Chyňavy, přeměna rekreačního bydlení na stálé.

Při interpretaci výsledků prognózy je potřeba mít na paměti, že prognostické závěry jsou specifickým druhem kvalifikovaných odhadů. Mají pravděpodobnostní charakter a jsou zatíženy větší či menší mírou neurčitosti. S vědomím této skutečnosti je potřeba s nimi pracovat.

Při interpretaci výsledků prognóz je současně nezbytné mít kromě všeobecné neurčitosti na paměti také skutečnost, že přesnost a tím spolehlivost výsledků výrazně klesá s časem. Zároveň s ohledem na početní velikost prognózované populace a konkrétní informační podmínky, v nichž prognózování probíhalo, doporučujeme považovat většinu zde uváděných odhadů za orientační. Prognózy obecně jsou navíc odhadem nanejvýš pravděpodobného vývoje právě a pouze v době svého vzniku a nemohou být spolehlivější než statistická data. Proto musí být populační prognózy podle základních pravidel prognostiky pravidelně aktualizovány, aby si zachovaly svoji informační hodnotu.

Seznam tabulek, grafů, obrázků a zkratk

Seznam tabulek

Tabulka 1: Počet obyvatel obce v letech 2010–2021.....	8
Tabulka 2: Věkové rozložení obyvatelstva podle tří hlavních věkových skupin k 31.12.2021.	11
Tabulka 3: Věkové rozložení obyvatelstva podle tří hlavních věkových skupin k 31.12.2021.	12
Tabulka 4: Pohyb obyvatel v Chyňavě.....	13
Tabulka 5: Relativní pohyb obyvatel – Počet událostí na 1000 obyvatel.....	13
Tabulka 6: Podrobnější odhad nové výstavby v následujících letech dle informací od zadavatele a Územního plánu	15
Tabulka 7: Vývoj počtu obyvatel obce Chyňava do roku 2032	18
Tabulka 8: Pětileté věkové skupiny obyvatelstva v porovnání let 2021 a 2032	21
Tabulka 9: Hlavní věkové skupiny obyvatelstva v porovnání let 2021 a 2032	22
Tabulka 10: Kapacita a naplněnost ZŠ a MŠ Chyňava	23
Tabulka 11: Vývoj počtu 2letých dětí v letech 2022–2032	25
Tabulka 12: Vývoj počtu 3-5letých dětí v letech 2022 - 2032	26
Tabulka 13: Počet dětí v roce 2032 – střední varianta.....	27
Tabulka 14: Počet dětí v roce 2032 - vysoká varianta.....	27
Tabulka 15: Vývoj počtu 6-10letých dětí v letech 2022 - 2032	28
Tabulka 16: Vývoj počtu 11-14letých dětí v letech 2022 - 2032	29
Tabulka 17: Počet dětí 6–14 v roce 2032 – střední varianta.....	30
Tabulka 18: Počet dětí 6–14 v roce 2032 – vysoká varianta	30
Tabulka 19: Nárůst počtu seniorů do roku 2032 – střední varianta	31
Tabulka 20: Nárůst počtu seniorů 65+ do roku 2032.....	32
Tabulka 21: Nárůst počtu seniorů 80+ do roku 2032.....	33

Seznam obrázků

Obrázek 1: Obec CHYňava	4
Obrázek 2: Obec Chyňava	5
Obrázek 3: ZŠ a MŠ Chyňava	23

Prognóza vývoje obyvatelstva obce Chyňava na období 2023–2032

Seznam grafů

Graf 1: Počet obyvatel obce v letech 2010–2021	9
Graf 2: Demografická struktura obyvatel obce 2012 x 2021	10
Graf 3: Vývoj počtu obyvatel obce Chyňava do roku 2032	19
Graf 4: Demografická struktura obyvatel obce Chyňava – porovnání roku 2021 a 2032	20
Graf 5: Vývoj počtu 2letých dětí v letech 2022–2032	25
Graf 6: Vývoj počtu 3-5letých dětí v letech 2022 – 2032	26
Graf 7: Vývoj počtu 6-10letých dětí v letech 2022 – 2032	28
Graf 8: Vývoj počtu 11-14letých dětí v letech 2022 – 2032	29
Graf 9: graf vývoje počtu seniorů 65+ v letech 2022–2032	32
Graf 10: graf vývoje počtu seniorů 80+ v letech 2022–2032	33

Seznam zkratk

ČSÚ – Český statistický úřad

KN – Katastr nemovitostí

MŠ – mateřská škola

MV ČR – Ministerstvo vnitra ČR

PID – Pražská integrovaná doprava

RD – rodinné domy

SLDB – sčítání lidu, domů a bytů

SV – bydlení smíšené venkovské

tis. – tisíc

ÚP – územní plán

ÚPO – Územní plán obce

ZŠ – základní škola